

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף נ"ז of מסכת עבודה זרה
Some of the topics we will learn about include
יין נסך
אסור בהנאה
If a non-Jew נגע ושכשך wine, touched and swished wine, the wine becomes forbidden in all benefits only if the following three conditions were met:
(עפ"י שו"ע יו"ד סי' קכ"ד סעיף י')
1.
שיתכוין ליגע
The non-Jew intended to touch the wine.
2.
שידע שהוא יין
The non-Jew was aware at the time that this was wine.
3.
שלא יהא עוסק בדבר אחר
At that time, the non-Jew was not occupied with another matter.
And if all these three conditions were met the wine becomes אסור בהנאה, because there is a possibility for עבודה זרה, the non-Jew intentions were for לנסך.

But if all these conditions were not met, then in some cases the wine remains מותר בהנאה and in some cases even מותר בשתיה.

B The Gemara in our Daf discusses the first condition of שיתכוין ליגע
Which excludes
1.
מגע עכו"ם ע"י דבר אחר
שלא בכוונה
מותר בהנאה
If a non-Jew accidentally touched the wine with another object such as a stick, the wine is permitted in other benefits because he had no כוונה for נגיעה.
And this excludes
תינוק בן יומו
מותר בהנאה
If a non-Jewish baby of one day, that has no דעת, touched wine, the wine is permitted in other benefits, because he had no כוונה for נגיעה;
And there is a שמואל רב מחלוקת whether the wine is permitted even for drinking.

The מחלוקת רב ושמואל regarding
הלוקח עבדים מן העכו"ם
שמלו וטבלו
If a Jew bought a non-Jew's servant who was both circumcised and had immersed in a Mikvah for גירות:
רב holds
אינו עושה יין נסך
They do not cause יין נסך because they became full-fledged גרים.
While שמואל holds
עושין יין נסך
עד שתשקע עכו"ם מפייהם
They do cause יין נסך until after twelve months when they forget עבודה זרה completely.

A

יין נסך
אסור בהנאה

1.
שיתכוין ליגע

2.
שידע שהוא יין

3.
שלא יהא עוסק בדבר אחר

B

שיתכוין ליגע

מגע עכו"ם ע"י דבר אחר
שלא בכוונה
מותר בהנאה

תינוק בן יומו
מותר בהנאה

הלוקח עבדים מן העכו"ם
שמלו וטבלו

עושין יין נסך
אינו עושה יין נסך

עד שתשקע עכו"ם מפייהם

1 So, let's review ...

The Gemara proceeds with the Halachah of

מגע עכו"ם ע"י דבר אחר

שלא בכוונה

מותר בהנאה

If a non-Jew accidentally touched wine with another object, such as a stick, the wine is permitted in other benefits, because ®

שלא נתכוין לנסך

The non-Jew did not intend to touch the wine. ®

As we see from the incident in בירם;

דההוא עכו"ם

דהוה קא סליק בדיקלא ואייתי לוליבא

בהדי דקא נחית נגע בראשה דלוליבא בחמרא

שלא בכוונה

A non-Jew climbed a palm tree and tore off a branch, and on his way down he accidentally touched wine with the tip of the branch;

שרייה רב לזבוניה לעכו"ם

רב ruled that the wine is permitted to be sold to a non-Jew, because he had no כוונה for כוונה.

But the wine is אסור בשתיה, forbidden for drinking, as רב says elsewhere

תינוק בן יומו

עושה יין נסך

If a non-Jewish baby of one day, who certainly has no דעת, touched wine, the wine becomes forbidden for drinking,

because he holds

מגע שלא בכוונה

אסור בשתיה

1

**מגע עכו"ם ע"י דבר אחר
שלא בכוונה
מותר בהנאה**

If a non-Jew accidentally touched wine with another object, such as a stick, the wine is permitted in other benefits,

because

סלא נתכוין לנסך

The non-Jew did not intend to touch the wine.

As we see from the incident in בירם;

דההוא עכו"ם

דהוה קא סליק בדיקלא

ואייתי לוליבא

בהדי דקא נחית

נגע בראשה דלוליבא בחמרא

שלא בכוונה

A non-Jew climbed a palm tree and tore off a branch, and on his way down he accidentally touched wine with the tip of the branch;

שרייה רב לזבוניה לעכו"ם

רב ruled that the wine is permitted to be sold to a non-Jew, because he had no כוונה for כוונה.

But the wine is

אסור בשתיה

As רב says elsewhere

תינוק בן יומו

עושה יין נסך

because he holds

מגע שלא בכוונה

אסור בשתיה

2 The Gemara questions רב from the following Braisa:
 הלוקח עבדים מן העכו"ם שמלו ולא טבלו
 If a Jew bought a non-Jew's servant who was circumcised
 but had not immersed in a Mikvah for גירות;
 OR
 וכן בני השפחות שמלו ולא טבל
 He bought the son of a Jew's maid, who was circumcised
 but had not immersed in a Mikvah for גירות;
 And as Rashi explains
 אינו גר עד שימול ויטבול
 They are Halachically not considered Jews until they do
 both טבילה and מילה. ®

Therefore, in the above cases, although they did מילה, but
 since they did not do טבילה, the Halachah is as follows:

1.
 Regarding
 רוקן ומדרסן בשוק
 If they or their saliva had contact with טהרות, there is a
 Machlokes:

The first opinion holds
 טמא
 And the second opinion holds
 ואמרי לה טהור
 Some say that the טהרות become טמא, because as Rashi
 explains,
 שגזרו על העכו"ם שיהו כזבין לכל דבריהם
 The חכמים initiated that a non-Jew has the status of a זב. ®

While others say the טהרות remain טהור, because ®
 מלו ולא טבלו
 מילתא דלא שכיחא הוא ולא גזור עלייהו
 A non-Jew who did מילה but not טבילה is a rare occurrence,
 for which the חכמים did not initiate their גזירה. ®

2.
 Regarding
 יין
 If they touched wine, it depends:
 גדולים עושים יין נסך
 קטנים אין עושים יין נסך
 Adults cause the wine to become יין נסך.
 Children do not cause the wine to become יין נסך.
 And the Braisa defines the terms:
 גדולים
 יודעין בטיב עכו"ם ומשמשיה
 קטנים
 אינם יודעין בטיב עכו"ם ומשמשיה
 A גדול is one who is familiar with זרה and its worship;
 While a קטן is one who is not familiar with זרה and
 its worship.

2

 כרייתא
**הלוקח עבדים מן העכו"ם
 שמלו ולא טבלו**
 If a Jew bought a non-Jew's servant who was circumcised
 but had not immersed in a Mikvah for גירות;

**וכן בני השפחות
 שמלו ולא טבלו**
 He bought the son of a Jew's maid, who was circumcised
 but had not immersed in a Mikvah for גירות;

And as Rashi explains
 אינו גר עד שימול ויטבול
 They are Halachically not considered Jews
 until they do both מילה and טבילה.

Therefore, in the above cases,
 although they did מילה, but since they did not do טבילה,
 the Halachah is as follows:

- 1 -

Regarding

רוקן ומדרסן בשוק

If they or their saliva had contact with טהרות,
 there is a Machlokes:

The second opinion holds
ואמרי לה טהור
 because

מלו ולא טבלו
 מילתא דלא שכיחא הוא
 ולא גזור עלייהו
 A non-Jew who did מילה but
 not טבילה is a rare occurrence,
 for which the חכמים did not
 initiate their גזירה.

The first opinion holds
טמא
 because

שגזרו על העכו"ם
 שיהו כזבין לכל
 דבריהם
 The חכמים initiated that
 a non-Jew has the
 status of a זב.

- 2 -

Regarding

יין

If they touched wine, it depends:

**קטנים
 אין עושים יין נסך**

**קטנים
 אינם יודעין בטיב עכו"ם
 ומשמשיה**

While a קטן is one who is
 not familiar with עבודה
 זרה and its worship.

**גדולים
 עושים יין נסך**

**גדולים
 יודעין בטיב עכו"ם
 ומשמשיה**

A גדול is one who is
 familiar with עבודה זרה
 and its worship;

3 Now, the Gemara asks
 קתני מיהת גדולים אין
 קטנים לא
 The Braisa states that if a minor touched wine, the wine is
 מותר בשתיה, permitted even for drinking;
 This contradicts רב who said
 תינוק בן יומו
 עושה יין נסך
 Even if a baby touched wine, it becomes אסור?

The Gemara explains according to רב
 תרגמה אבני שפחות
 The distinction of that Braisa applies only to שפחות, in
 that
 קטנים אין עושים יין נסך
 Because as Rashi explains
 דכיון דאצל ישראל גדלו
 לא גזרו על יינן בקטנותן
 Since the maid's son grew up in a Jewish home, the חכמים
 did not initiate their גזירה for a קטן. ®
 However, regarding עבדים מן העכו"ם there is no distinction
 and even
 קטנים עושים יין נסך
 Because
 מגע שלא בכוונה
 אסור בשתיה

And accordingly, רב explains the word וכן, the Braisa's
 comparison between בני שפחות and עבדים מן העכו"ם as
 follows:
 מה בני שפחות
 מלו ולא טבלו הוא דעושין יין נסך
 מלו וטבלו לא
 Just like adult בני שפחות cause יין נסך only if they only had
 מילה but not טבילה, but they do not cause יין נסך if they had
 both מילה and טבילה, because they are full-fledged גרים;
 So too,
 עבדים מן העכו"ם
 מלו ולא טבלו הוא דעושין יין נסך
 מלו וטבלו לא
 only if they only had מילה but
 not טבילה, but they do not cause יין נסך if they had both
 מילה and טבילה.

3

**קתני מיהת גדולים אין
 קטנים לא**
 The Braisa states that if a minor touched wine,
 מותר בשתיה, permitted even for drinking;
 This contradicts רב who said
 תינוק בן יומו עושה יין נסך
 Even if a baby touched wine, it becomes אסור?

תרגמה אבני שפחות
 The distinction of that Braisa applies only to שפחות,
 in that

קטנים אין עושים יין נסך

Because as Rashi explains
 דכיון דאצל ישראל גדלו
 לא גזרו על יינן בקטנותן
 Since the maid's son grew up in a Jewish home,
 the חכמים did not initiate their גזירה for a קטן.

However
 regarding עבדים מן העכו"ם there is no distinction
 and even

קטנים עושים יין נסך

Because
 מגע שלא בכוונה
 אסור בשתיה

רב explains the word
 "וכן"
 as follows:

**עבדים מן העכו"ם
 מלו ולא טבלו הוא
 דעושין יין נסך
 מלו וטבלו לא**

עבדים מן העכו"ם
 cause יין נסך only if they
 only had מילה but not טבילה,
 but they do not cause יין נסך
 if they had both מילה
 and טבילה.

**מה בני שפחות
 מלו ולא טבלו הוא
 דעושין יין נסך
 מלו וטבלו לא**

בני שפחות cause יין נסך only if they
 only had מילה but not טבילה,
 but they do not cause יין נסך
 if they had both מילה and
 טבילה, because they are
 full-fledged גרים;

So
 Too

4 הלוקח עבדים מן העכו"ם
 אינו עושה יין נסך
 עד שתשקע עכו"ם מפייהם
 טבילה of non-Jews, even if they had both מילה and טבילה
 cause יין נסך until after twelve months when they forget
 זרה עבודה completely.

And the Gemara explains, accordingly, that שמואל also disagrees with רב's first Halachah and holds
 תינוק בן יומו
 אינו עושה יין נסך
 If a non-Jewish child touched wine, the wine is permitted even for drinking, because he has no דעת.
 Because according to שמואל the Braisa's comparison between עבדים and בני שפחות cannot refer to מלו and טבילו but rather to גדולים וקטנים as follows:
 מה בני שפחות
 גדולים הוא דעושין יין נסך
 קטנים אין עושין יין נסך
 Just like regarding בני שפחות only בני שפחות cause גדולים but יין נסך do not cause יין נסך;
 So too,
 עבדים מן העכו"ם
 גדולים עושין יין נסך
 קטנים אין עושין יין נסך
 Only בני שפחות cause גדולים but יין נסך do not cause גדולים because they have no דעת.

4 הלוקח עבדים מן העכו"ם
 אינו עושה יין נסך
 עד שתשקע עכו"ם מפייהם
 טבילה of non-Jews, even if they had both מילה and טבילה
 cause יין נסך until after twelve months when they forget זרה עבודה completely.

And the Gemara explains

Accordingly,
 שמואל also disagrees with רב's first Halachah and holds

תינוק בן יומו
 אינו עושה יין נסך

If a non-Jewish child touched wine,
 the wine is permitted even for drinking,
 because he has no דעת.

Because according to שמואל רב נחמן אמר שמואל the Braisa's comparison between עבדים and בני שפחות cannot refer to מלו and טבילו but rather to גדולים וקטנים as follows:

עבדים מן העכו"ם
 גדולים
 עושין יין נסך
 קטנים
 אין עושין יין נסך

Only בני שפחות cause גדולים but יין נסך do not cause גדולים because they have no דעת.

מה בני שפחות
 גדולים
 הוא דעושין יין נסך
 קטנים
 אין עושין יין נסך

Just like regarding בני שפחות only בני שפחות cause גדולים but יין נסך do not cause גדולים because they have no דעת.

So Too